

Opinnäytetyö (AMK)

Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma

Sähköisen liiketoiminnan järjestelmät

2013

Teemu Saajola

JOOMLA WEB-SIVUSTON KEHITYSVÄLINEENÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Teemu Saajola

JOOMLA WEB-SIVUSTON KEHITYSVÄLINEENÄ

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia ja raportoida Joomla-nimisen sisällönhallintajärjestelmän soveltuvuutta web-sivuston tekoon.

Projekti toteutettiin tekemällä Joomla 2.5:lla kaksi erilaista versiota sivustosta, johon oli olemassa valmiit asiakasvaatimukset. Sivustoversio 1 oli yksinkertainen sivusto, joka vastasi asiakkaan vaatimuksia yleisellä tasolla. Tässä ratkaisussa ei käytetty Joomlaan laajennuksia. Sivustoversiossa 2 hyödynnettiin Joomlaan laajennuksia ja se vastasi asiakkaan vaatimuksia tarkemmin sivukohtaisella tasolla.

Projekti osoitti, että Joomla soveltuu hyvin perus-web-sivuston tekoon. Tarkkojen sivustovaatimusten noudattaminen Joomlaalla tuotti haasteita, koska oikeanlaista ja toimivaa laajennusta oli hankala löytää.

ASIASANAT:

Joomla, web-sivuston kehittäminen

Teemu Saajola

JOOMLA AS THE DEVELOPMENT TOOL OF A WEBSITE

The aim of this project was to examine and report on the capabilities of a content management system called Joomla in regards to making websites.

Two different versions were made with Joomla 2.5 and the site versions were based on the requirements set by the customer. Site Version 1 was a simple website that responded to customer's requirements at a very basic level. This solution didn't include any of Joomla's extensions. Site version 2 was to meet the customer's requirements at a page specific level with much greater detail and thus it even included the use of Joomla's extensions.

The project showed that Joomla is well suited for making the types of sites, where the creator has the liberties to come up with his or her solutions. Using Joomla for sites that have a very specific set of requirements proved out to be far more challenging. This is because the creator might not be able to take the full advantage of the features that Joomla has to offer. It can also be difficult to find extensions that the creator would find satisfactory.

KEYWORDS:

Joomla, Website development

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 JOOMLA	7
2.1 Sisällönhallintajärjestelmä	7
2.2 Joomla	8
3 JOOMLA WEB-SIVUSTON KEHITYSVÄLINEENÄ	10
3.1 Selvitystehtävä	10
3.2 Sivuston asiakasvaatimukset	10
3.3 Sivukohtaiset vaatimukset	11
3.4 Toteutus	12
4 SIVUSTOVERSIO 1	15
4.1 Suunnittelun lähtökohdat	15
4.2 Mallin valinta	17
4.3 Sisällön tuottaminen sivustolle	19
5 SIVUSTOVERSIO 2	24
5.1 Esittely	24
5.2 Laajennukset	29
5.2.1 ”Admiror Gallery” -laajennus	30
5.2.2 ”Sexy Polling” -laajennus	33
6 YHTEENVETO	39
LÄHTEET	42

KÄYTETYT LYHENTEET JA SANASTO

CMS	Content management system eli sisällönhallintajärjestelmä.
Extensions	Tarkoittaa laajennuksia. Laajennukset ovat komponentteja, jotka antavat ohjelmalle erilaisia lisäominaisuuksia. Internetsivulla voi esimerkiksi olla laajennus, joka mahdollistaa radion kuuntelun kyseisellä sivulla.

1 JOHDANTO

Haaste, jonka yritykset jatkuvasti kohtaavat, on asiakkaille tiedottaminen ja markkinoiminen. Yrityksen kyky jakaa tietoa palveluistaan voi toimia ratkaisevana tekijänä yrityksen menestystä ajatellen. Markkinointitapoja on monia ja yritykset usein pyrkivät hyödyntämään mahdollisimman monia budjetista riippuen.

Yksi uusimmista tavoista on internetin käyttö. Internetin suosion kasvu ei ole jäänyt yrityksiltä huomaamatta ja yhä useammalla yrityksellä on internetsivustot. Internetsivusto voi tarjota yritykselle edullisen tavan mainostaa ja pitää ihmiset ajan tasalla. Asiakkaat voivat jopa osallistua yrityksen tuotekehitykseen, jos he antavat sivuston kautta palautetta.

Yritys voi ulkoistaa sivuston teon ja ylläpidon, mutta onko mitään tapaa, miten yritys voisi ylläpitää tai jopa kokonaan tehdä sivuston itse, ilman koodaamista? Tätä tarvetta vastaamaan on kehitetty sisällönhallintajärjestelmät, jotka toimivat sivuston hallitsemista ja tekoa helpottavina työkaluina.

Tässä projektissani tutkin Joomla -nimisen sisällönhallintajärjestelmän soveltuvuutta sivuston tekoon, kun projektin pohjana on asiakkaan valmiiksi määrittelemät sivustovaatimukset. Vaatimukset tulevat HNMKY:ltä, joka tarvitsi lentopalloseuralleen sivuston. Vaatimukset kerättiin osana Joonas Tuomiston opinnäytetyötä (Tuomisto J. 2013.)

Teen Joomla:n avulla kaksi sivustoa, jotka ovat: sivustoversio 1 ja sivustoversio 2. Ensimmäinen versio on yksinkertainen nopeasti tehty sivusto, joka on pelkistetty versio asiakkaan vaatimukset huomioon ottaen. Vaikkei ensimmäinen sivustoversio vastaa asiakkaan vaatimuksia täydellisesti, tulee siitä silti toimiva sivusto. Ensimmäisen sivustoversion pohjalta teen sivustoversion 2, jossa pyrin vastaamaan asiakkaan asettamiin vaatimuksiin mahdollisimman tarkasti ja sivukohtaisesti. Sivustoversioita tehdessäni raportoin kohtaamistani haasteista projektissa.

2 JOOMLA

2.1 Sisällönhallintajärjestelmä

Content management systems (CMS) eli sisällönhallintajärjestelmät ovat ohjelmia, joilla käyttäjä seuraa ja hallitsee tietojärjestelmässä olevaa sisältöä. Sisällöllä voidaan tarkoittaa esimerkiksi yksinkertaista tekstiä, kuvaa, musiikkia tai dokumenttia. Sisällönhallintajärjestelmiä on monenlaisia, ilmaisia ja maksullisia. Keskityn tässä luvussa pelkästään ilmaisiin web-sivustojen sisällön hallintaan suunniteltuihin järjestelmiin.

Sisällönhallintajärjestelmistä ainoastaan Joomla oli minulle ennestään tunnettu. Vastaavia suosittuja ilmaisia web-sivuston tekoon suunniteltuja sisällönhallintajärjestelmiä olisivat olleet Drupal ja Wordpress. Seuraava vertailu perustuu artikkeliin ”CMS Comparison: Drupal, Joomla and Wordpress” (Rackspace Support 2013).

Drupal on monipuolisien sivujen tekoon soveltuva tehokas työkalu. Joomlaan ja Wordpressiin verrattuna, Drupal vaatii huomattavasti enemmän teknistä osaamista, mutta on samalla kyseisistä sisällönhallintajärjestelmistä tehokkain ja soveltuu parhaiten kehittyneiden sivujen tekoon. Drupalia ei suositella, jollei käyttäjä pysty sitoutumaan uuden ohjelmiston oppimiseen tai jos käyttäjä ei voi palkata jotain henkilöä, joka osaisi käyttää ohjelmaa.

Joomlan tavoin Wordpress ei vaadi teknistä osaamista. Helppokäyttöisyys on Wordpressin suuri vahvuus, joka mahdollistaa ohjelman soveltuvuuden niin aloittelijoille kuin myös asiantuntijoille. Helppokäyttöisyydestä huolimatta Wordpress on tarpeeksi tehokas työkalu, jotta web-kehittäjät ja suunnittelijat pystyvät rakentamaan asiakkaiden tarpeita vastaavia sivustoja melko tehokkaasti. Helppokäyttöisyydestä johtuen asiakkaiden on helppoa tehdä muutoksia sivuihin ja muokata sivut haluamansa näköisiksi.

Artikkeli ”CMS Comparison: Drupal, Joomla and Wordpress” (Rackspace 2013) kertoo myös siitä, miten Joomla pyrkii saavuttamaan Drupalin ja Wordpressin parhaimpia puolia: Drupalin monipuolisuuden ja Wordpressin

käyttäjäystävällisyyden. Joomla on siis yksinkertaisempi kuin Drupal, mutta monimutkaisempi kuin Wordpress. Joomla onnistuu tarjoamaan sisällönhallintajärjestelmän, jolla on mahdollista luoda monimutkaisia sivustoja ja samalla säilyttämään helppokäyttöisyyden. Suhteellisen pienellä vaivalla Joomlaan rakenteen voi oppia ymmärtämään, jonka jälkeen Joomlaan käyttö on vaivatonta. Joomlaan on myös vahva sosiaalinen verkosto apuna.

Sisällönhallintajärjestelmiä verrattaessa käy ilmi, miten erilaisia kyseiset ohjelmat ovat toisistaan. Ohjelmista ei voi suoranaisesti sanoa, että toinen olisi toista parempi. Toiset ohjelmat soveltuvat paremmin toisenlaisiin sivustoihin kuin toiset. Tärkeintä on siis tietää, yltääkö ohjelma asiakkaan asettamiin tavoitteisiin ja tarkoituksiin. Pitää myös tietää miten hyvin asiakkaan tekninen osaaminen riittää, ettei ohjelman ohjeistus ole liian hankalaa, kun sivusto siirtyy asiakkaan ylläpidettäväksi.

2.2 Joomla

Joomla on sisällönhallintajärjestelmä (CMS), joka kirjoittaa PHP:nä ja tallentaa tiedon MySQL:ään. Sen avulla käyttäjä voi luoda internetsivuja tai verkkosovelluksia. Joomla rakentaa puitteet, joihin internetsivun sisältö kootaan. Ohjelman vahvuudet tulevat sen suosiosta. Joomlaan Wikipediasivu (Joomla 2013.) ilmoittaa, että vuoden 2012 maaliskuuhun mennessä Joomla oli ladattu yli 30 miljoonaa kertaa ja se sisälsi yli 10000 ilmaista laajennusta (extensions). Joomla on ansainnut suosionsa ohjelman helppokäyttöisyydellä, monipuolisuudella ja sillä, että ohjelma on ilmainen. Helppokäyttöisyys johtuu siitä, että Joomla on CMS, mikä tarkoittaa sitä, että se huolehtii internetsivun kaikesta sisällöstä. Tämän johdosta CMS:n käyttäjältä ei vaadita minkäänlaista teknistä osaamista. Kun valmis sivusto annetaan asiakkaalle, on asiakkaan helppo tehdä tarvittavat muutokset ja päivitykset sivustoon jälkeenpäin. Asiakkaan on mahdollista muokata sivu sen näköiseksi kuin hän haluaa, ilman mitään koodaamista. Jopa erilaisten ominaisuuksien lisääminen laajennusten muodossa on asiakkaalle mahdollista prosessin yksinkertaisuuden johdosta.

Ohjelman monipuolisuudesta kertoo se, kuinka monen erilaisen internetsivun tekoon Joomlaa käytetään.

Sivut, joiden tekoon Joomla soveltuu (What is Joomla?):

- Yritysten verkkosivut tai portaalit
- Yrityksen intranet ja extranet
- Online aikakauslehdet, sanomalehdet ja julkaisut
- Sähköinen kaupankäynti ja online-varaukset
- Hallituksen sovellukset
- Pienyrityksen verkkosivut
- Voittoja tavoittelemattomat organisaatiot tai muiden organisaatioiden verkkosivut
- Yhteisön portaalit
- Koulun tai seurakunnan verkkosivut
- Henkilökohtaiset tai perheen kotisivut.

3 JOOMLA WEB-SIVUSTON KEHITYSVÄLINEENÄ

3.1 Selvitystehtävä

Sisällönhallintajärjestelmät toimivat pohjana kaikelle sisällölle, mitä sivusto pitää sisällään. Niiden tarkoituksena on tarjota käyttäjälle alue, missä käyttäjä voi käsitellä sivuston sisältöä ilman koodaamista. Koska sivusto tehdään valmiiksi tehdyn layout:in pohjalle, tämä mahdollistaa sen, että käyttäjä voi nopeasti ja vaivattomasti luoda sivuston, joka on toimiva ja informatiivinen.

Projektissani teen sivuston Joomlaa käyttäen ja tutkin kyseisen sisällönhallintajärjestelmän soveltuvuutta asiakkaan määriteltyihin sivustovaatimuksiin. Asiakas on HNMKY, joka tarvitsi lentopalloseuralleen kotisivut. Lentopalloseuran varsinaiset kotisivut tekee Joonas Tuomisto, joka koodaa sivuston php:tä käyttäen. Oman projektini sivustosta ei siis ole tarkoitus tulla seuran kotisivut, mutta olla toimivuudeltaan sen verran hyvät, että ne soveltuisivat tähän tarkoitukseen. Päästäkseni tähän tavoitteeseen sain Joonakselta asiakkaan laatimat sivustovaatimukset, jotka toimivat ohjeistuksena siihen, miltä sivuston tulisi näyttää ja miten sen tulisi toimia. Seuraan, miten hyvin onnistun soveltamaan Joomlaa näihin vaatimuksiin.

3.2 Sivuston asiakasvaatimukset

Joomlalla tekemäni sivuston tarkoitus olisi siis vastata laadultaan ja toimivuudeltaan asiakkaalta saatuja vaatimuksia. Kun vaatimuksiin ollaan päästy, olisi sivusto toiminallisuudeltaan sellainen, että se soveltuisi toimimaan tiedotusvälineenä ja joukkueen kotisivuna.

Sivuston ylläpitäjä päivittää seuran tapahtumat, tulokset, uutiset ja tiedot. Ainoastaan sivuston ylläpitäjällä on käyttäjäoikeudet sivuston muokkaamiseen ja päivittämiseen. Sivuston päävärit asiakas on määritellyt mustaksi, punaiseksi ja valkoiseksi, jotka kuvastavat lentopallojoukkueen värejä. Muihin sivuston ulkonäköön liittyviin asioihin asiakas on antanut sivuston tekijälle vapauden.

Sivuston osiot, jotka muodostavat sivun rakenteen, asiakas on määritellyt seuraavanlaisesti. Osioden nimet ovat: **"Etusivu"**, **"Uutiset"**, **"Seura"**, **"Joukkue"**, **"Tilastot"** ja **"Ylläpito"**. Asiakas haluaa myös, että osiot tulevat sivuston yläpalkkiin, navigointiriviin. Asiakas on myös määritellyt osioden sisällöt.

3.3 Sivukohtaiset vaatimukset

Käyttäjä näkee **"Etusivu"**:n ensimmäisenä. Sivun pitää sisällään katkelmat viimeisimmistä uutisista. Katkelma pitää sisällään linkin, jolla käyttäjä pääsee uutisia laajemmin käsittelevälle **"Uutiset"**-sivulle. Sivulla on myös taulukko, joka ilmoittaa seuraa koskevista otteluista. Taulukossa on seuran kaksi tulevaa ottelua ja kaksi mennyttä ottelua. Se kertoo menneiden otteluiden pistemäärät ja osallistuneiden seurojen nimet. Käyttäjä löytää myös äänestystoiminnon, jolle on omistettu oma osio **"Etusivu"**:lta. Siinä esitetään yleinen kysymys, johon käyttäjä voi halutessaan vastata "kyllä" tai "ei". Vastauksen jälkeen äänestystoiminto esittää, montako "kyllä"- ja montako "ei"-ääntä äänestyksessä on annettu. **"Etusivu"**:lta löytyvät tiedot ovat tietokannasta haettavia tietueita, jotka ylläpitäjä voi halutessaan lisätä, poistaa tai muokata.

Käyttäjä pääsee **"Uutiset"**-sivulle helposti, joko yläpalkin navigointirivistä tai **"Etusivu"**:lla olevien uutisten "Lue lisää" -linkeistä, jolloin **"Uutiset"**-sivu aukeaa kyseisen pääartikkelin kohdasta. Nimensä mukaisesti **"Uutiset"**-sivu pitää sisällään lentopalloseuraan liittyvät, ylläpitäjän lisäämät uutiset. Sivun alaosasta löytyvät "vanhempi"- ja "uudempi"-näppäimet, jotka tekevät uutisten navigoinnin helpoksi. **"Uutiset"**-sivut on rakenteeltaan jaettu viiteen tai kuuteen osaan, jotka ovat:

- Otsikko
- Yläpalstan kirjoitus
- Kuva
- Ensimmäinen palsta
- Toinen palsta
- Kolmas palsta.

Seurasivulla on asiakkaan laatima kirjoitus seurasta, jolla sivustolla vierailija oppii tuntemaan seuran. ”**Joukkue**”-sivu nimensä mukaisesti esittelee joukkueen ensisijaisesti tekstillä, mutta mahdollisesti myös kuvilla joukkueesta ja sen jäsenistä. ”**Joukkue**”-sivulla on myös lista joukkueen pelaajista, joiden nimet toimivat linkkeinä tilastosivulle, josta löytyy tilastotietoa pelaajakohtaisesti. Asiakkaan toive oli, että kun käyttäjä klikkaa tietyn pelaajan linkkiä, johtaisi se tilastosivulle kyseisen pelaajan kohtaan. Tilastosivulta käyttäjä näkee pelaajasta paljon erilaista tietoa, kuten pelaajanumeron, syöttöpisteet, tehopisteet, maalipisteet, peliaika- ja lisätiedot-osuuden.

”**Ylläpito**”-sivu pitää sisällään sisällään sisäänkirjautumislomakkeen. Käyttäjän pitää kirjoittaa käyttäjänimi ja salasana voidakseen kirjautua sivulle ylläpitäjänä. Ylläpitäjälle avautuu sivulle sisällönmuokkausosio ja hänen tulee voida lisätä, muokata tai poistaa kaikkea sisältöä tältä sivulta. ”**Ylläpito**”-sivulta löytyy myös ”Palaute”-osio, joka on kaikille sivun vierailijoille avoin. Palautteet ohjaantuvat täältä asiakkaan toiveiden mukaisesti HNMKY:n sähköpostiin.

3.4 Toteutus

Joomla on tämän opinnäytetyön tehtävänantoon hyvin soveltuva ohjelma. Se on monipuolinen, laaja, helppokäyttöinen ja ilmainen. Nämä asiat olivat tärkeitä valinnan tehdessäni. Toisena vaihtoehtonani oli Wordpress, mutta koska minulla oli ennestään kokemusta Joomlasta, päädyin käyttämään Joomla 2.5 versiota, joka oli työni aloittaessa uusin vakaaksi määritelty Joomla-versio.

Joomlan kotisivun lataussivulla (<http://www.joomla.org/download.html>) oli kaksi latausvaihtoehtoa : Joomla 2.5 ja Joomla 3.0. Samaisen sivun mukaan versio 2.5 soveltuu parhaiten enemmistölle Joomlan käyttäjistä, johtuen siitä, että Joomlan yhteisöstä löytyy paljon laajennuksia ja malleja, jotka tukevat versioita 2.5. Versio 2.5 keskittyy vakauteen ja sitä tuetaan vuoteen 2014 asti. Versio 3.0 on parhaillaan suositeltu vain kokeneille kehittäjille ja sille ei ole vielä yhtä

paljon laajennuksia tai malleja kuin versiolle 2.5:lle. 2.5 version vakaus ja mallien määrä olivat merkittäviä tekijöitä valintaani tehdessä.

Ensimmäinen sivustoversio on versio, joka on tehty melko nopeasti. Sivut ovat toimivat, mutta eivät vastaa täysin asiakkaan asettamia toiveita ja vaatimuksia. Sivustoversioon ei sisälly mitään lisättyjä laajennuksia ja ainoa asia, joka on Joomlaan ulkopuolisesti ladattu, on väripohjaltaan asiakkaan toiveita vastaava malli, jota kyseisessä sivustossa käytin sivustopohjana. Sivustolta löytyvät myös asiakkaan vaatimat artikkelisivut: **"Uutiset"**, **"Joukkue"**, **"Seura"**, **"Tilastot"**, ja **"Ottelut"**. Artikkelisivustot toimivat tässä vaiheessa vasta pelkkinä valikkoina. Sisältöä sivuille ei vielä tässä vaiheessa ole lisätty. Valikot ovat myös sijainniltaan sivun vasemmassa reunassa päällekkäin, vaikka asiakkaan toiveena oli, että sivut olisivat sivun ylä-osassa vierekkäin.

Toisessa sivustoversiossa asiakkaan toiveet on otettu paremmin huomioon sivun toiminnallisuudessa. Joomla mahdollisti sen, että ensimmäisestä sivustoversiosta sain helposti tehtyä kopion. Tästä kopiosta muokkasin toisen sivustoversion. Lisäsin sivustolle sieltä vielä puuttuvan **"Ylläpito"**-sivun, jonka asiakas oli esittänyt vaatimuksenaan. Poistin ensimmäisessä sivustoversiossa olleen diaesityksen, jota asiakas ei ollut pyytänyt ja joka oli omasta mielestäni hieman liian iso sivustolle. Siirsin kaikki artikkelisivut sivuston yläosalle luodulle navigointiriville. Poistin **"Ottelut"**-artikkelisivun ja tein sivuston oikeaan reunaan **"ottelut"**-osion, josta käyttäjä näkee kaksi tulevaa ottelua ja kaksi mennyttä ottelua. Näistä otteluista käyttäjä näkee joukkueiden nimet, otteluiden päivämäärät ja menneiden otteluiden tulokset.

Otteluiden yläpuolella on äänestyslaajennus, jonka avulla käyttäjä voi äänestää **"kyllä"** tai **"ei"** sivuston ylläpitäjän määrittelemään kysymykseen. Laajennus on nimeltään **"Sexy Polling"** ja se on toinen sivustolla käyttämistäni laajennuksista. **"Sexy Polling"**:in lisäksi käytin myös **"Admiror Gallery"** -nimistä kuvagallerialaajennusta. Kuvagallerialaajennus on käytössä seuraavilla sivuilla:

- Uutiset (jokaisella uutisella on oma kuva)
- Joukkue (joukkuekuva)

- Tilastot (pelaajien tilastoissa on kuva pelaajasta).

Sivustoversio 2: ssa myös artikkelisivut on pyritty vastaamaan asiakkaan niille asettamia toiveita. Esimerkiksi "**Joukkue**"-sivulla on lista joukkueen pelaajista. Pelaajien nimet toimivat hyperlinkkeinä tilastosivulle pelaajakohtaisesti. Jos käyttäjä klikkaa "**Joukkue**"-sivulla pelaaja A:n nimeä, siirtyy käyttäjä tilastosivun pelaaja A:n sivulle, jossa kyseisestä pelaajasta on esillä pelaajan nimi, pelinumero, syöttöpisteet, tehopisteet, maalipisteet, peliaika ja lisätiedot. Sivustoversioiden 1 ja 2 toteutusta käsitellään tarkemmin seuraavissa luvuissa.

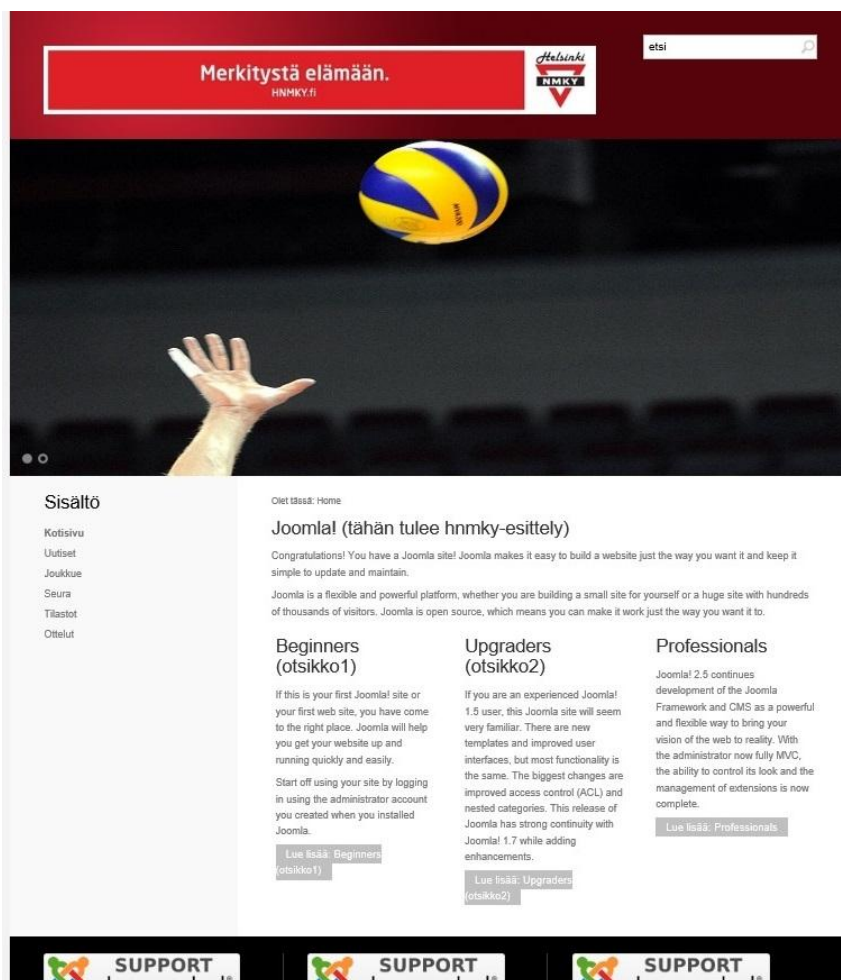
4 SIVUSTOVERSIO 1

4.1 Suunnittelun lähtökohdat

Sivustoversio 1 on yksinkertaisin ja ensimmäinen versio lentopalloseuran sivusta. Version tavoite on luoda käyttökelpoinen sivusto mahdollisen vaivattomasti ja melko nopeasti, käyttäen pelkästään Joomla'n perusominaisuuksia. Sivuston tulee myös vastata asiakkaan toivomia väriyhdistelmää, joka on musta, punainen ja valkoinen. Kyseisessä versiossa ei ole käytetty laajennuksia.

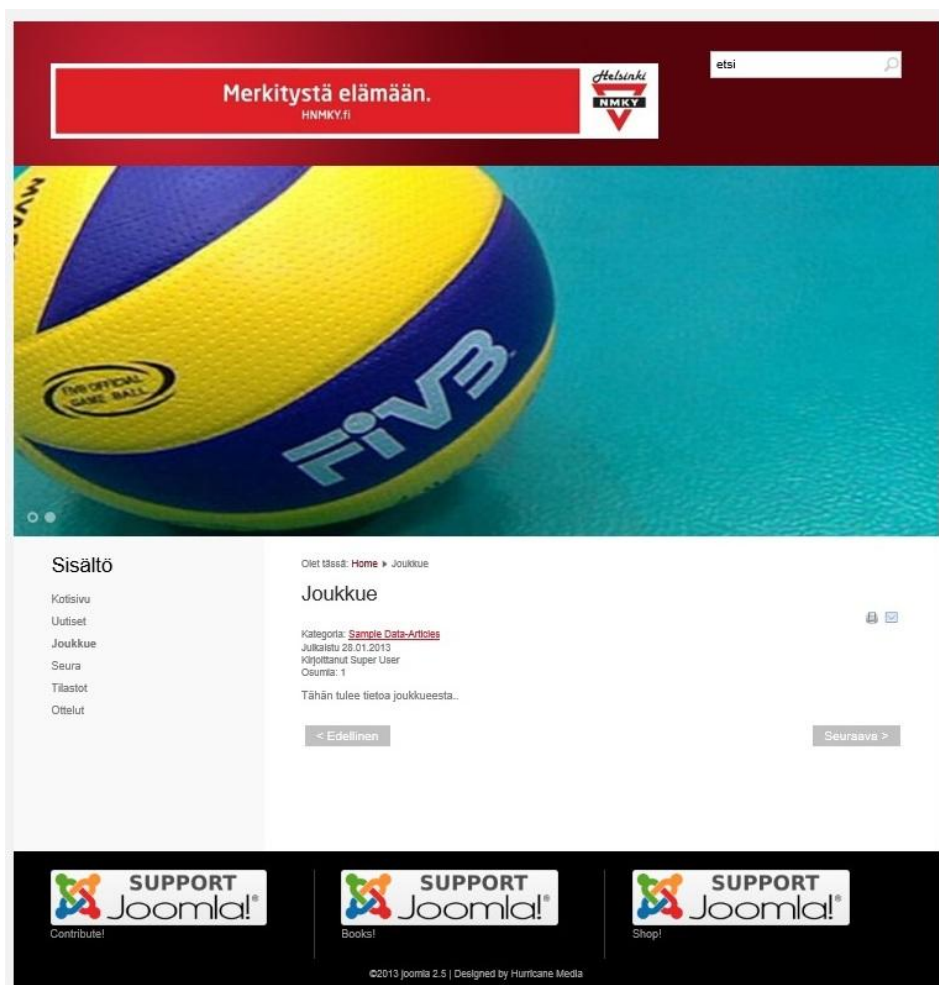
Ainoa ladattu asia mikä versio 1:stä löytyy ja mikä ei ole valmiina Joomla 2.5 versiossa, on internetsivun malli. Mallin mukana tuli mahdollisuus esittää diaesitys sivulla, mutta tämä ominaisuus oli malliin sisäänrakennettu, eikä erillinen laajennus. Vaihdoin diaesityksen kuvat Googlen kuvahauulla löytämistä kuvista, jotta sivut näyttäisivät lentopallo-aiheisilta. Myöhempiä sivustoversioita ajatellen luultavasti poistan diaesityksen, koska se vei paljon tilaa. Koska minulla ei vielä tässä vaiheessa ollut sivustolle tulevaa materiaalia, tein materiaalia varten omat artikkelin paikat ja piilotin mallissa valmiina olevat artikkelit. Lisäämäni artikkelit olivat nimeltään: "**Uutiset**", "**Joukkue**", "**Seura**", "**Tilastot**" ja "**Ottelut**". Artikkelien sisällöt ja nimet olivat asiakkaan määrittämiä. Jätin artikkelien yläpuolelle "kotisivu"-vaihtoehdon, joka tekee sivustosta helppokäyttöisemmän.

Poistin myös mallissa olevan ylärivin tässä vaiheessa. Ylärivin linkit olivat "Home", "Joomla.org" ja "Sample Sites". Myöhemmässä sivustoversiossa sivustolle lisätään laajennuksia, kuten esimerkiksi kuvagalleria, mutta ensimmäistä sivustoversiota ajatellen ei laajennuksille ole vielä tarvetta.

Kuva 1. Sivustoversio 1:n ”Etusivu”.

Kuva 1 näyttää sivuston ”Etusivu”:n, jonka käyttäjä näkee ensimmäisenä tullessaan sivustolle. Ensimmäisessä sivustoversiossa sivuston sisältölista on asetettu vasempaan reunaan. Sisältölistalta käyttäjä löytää artikkelisivut, josta sivusto koostuu. Sivustolla navigointi on helppoa, sillä sivuston sisältölista ei muutu sivustoa selatessa. ”Etusivu”:n keskiosasta käyttäjä löytää muutaman artikkelin, jossa on asiakkaan uutisia. Näiden artikkelien yläpuolelta käyttäjä näkee parin lentopallo-aiheisen kuvan diaesityksen, jotka löysin Googlen kuvahauulla. Hakusana, jota käytin, oli ”lentopallo” (Google images 2013).

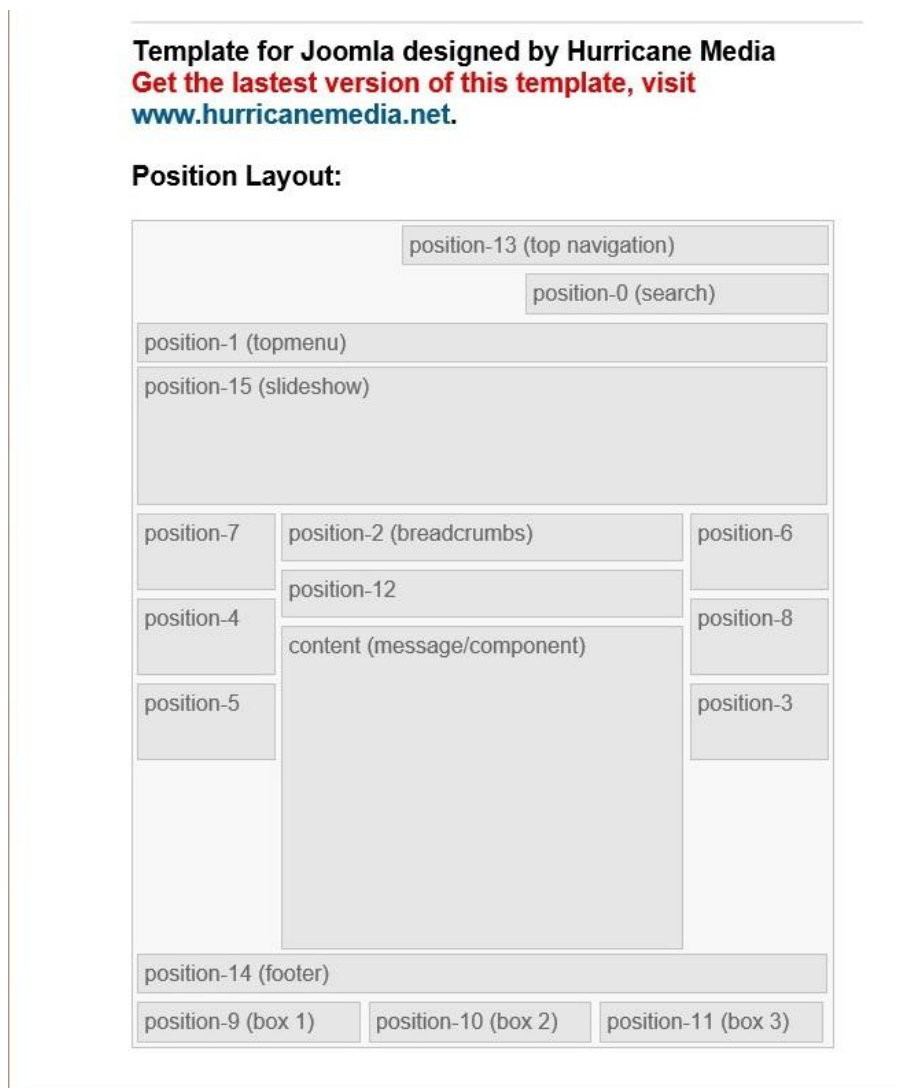
Kuva 2. Sivustoversio 1:n artikkelisivu.

Kuvassa 2 voi nähdä, miten vasemmassa reunassa olevasta sisältölistasta käyttäjälle aukeaa artikkelisivusto. Artikkelisivu aukeaa sivun keskiosaan, josta käyttäjän on helppo lukea artikkelin sisältö. Kuvassa 2 on avoinna artikkelisivu ”**Joukkue**”.

4.2 Mallin valinta

Malli, jota käytin, oli nimeltään Meembo-Red. Meembo-Red on Hurricanemedian tekemä Joomla-malli, joka on yhteensopiva Joomla-version 1.7 ja 2.5 kanssa. Päädyin käyttämään Meembo-Red:iä pitkän etsinnän jälkeen. Googlen haulla voi löytää lukuisia sivuja, jotka tarjoavat suuren valikoiman Joomla-malleja, mutta tästä huolimatta halutun mallin

löytäminen voi olla haastavaa. Mallia valittaessa piti ottaa huomioon erilaisia kriteereitä, jotka mallin tuli täyttää ja tämä rajasi mahdollisia valintojani huomattavasti. Ennen kuin päädyin käyttämään Meembo-Red -mallia, kokeilin neljää muuta Joomla-mallia, jotka vastasivat väreiltään toivottua punainen-musta-valkoinen-yhdistelmää.

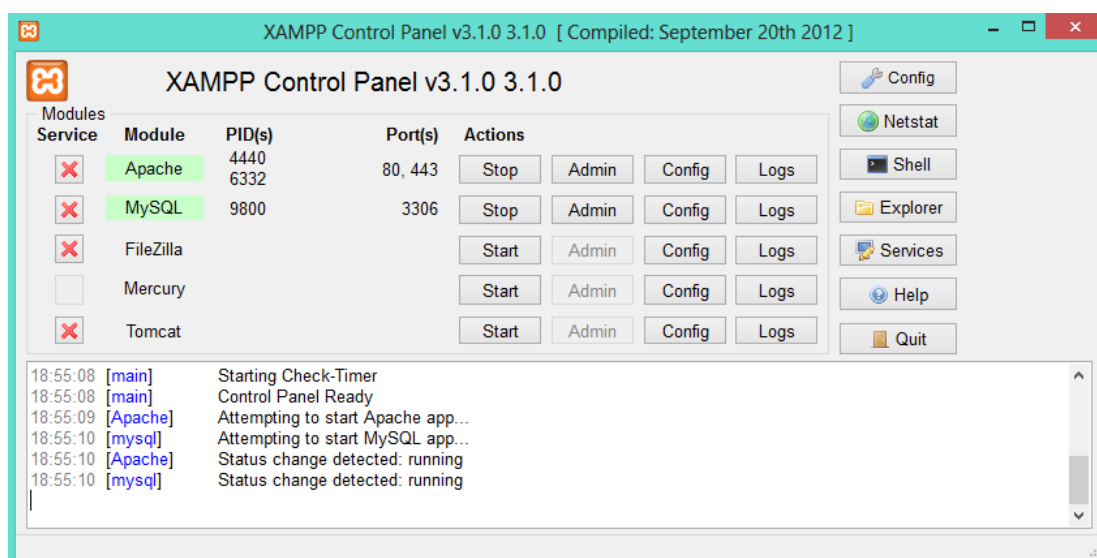
Kuva 3. Meembo-Red -mallin layout.

Kuva 3 esittää mallin layout-rakenteen, mihin sivuston ylläpitäjä voi asetella esimerkiksi valikkoja. Tämä näkymä on erittäin hyödyllinen esimerkiksi valikkojen paikkojen asettelussa.

Meembo-Red -malli vastasi mallille asettamiani tavoitteita. Se oli Joomlaan 2.5 versiota tukeva, väreiltään oikea, ulkonäöltään asiallinen, ilmainen ja täysin toimiva. Lataussivun mukaan kyseinen malli toimii monessa eri selaimessa. Mallin pitäisi toimia Safarilla, Firefoxilla, Chromella ja Internet Explorerilla, kuten myös iPadillä, iPhoneissa tai Androidissa. Latasin Meembo-Red -mallin sivulta <http://www.hurricanemedia.net/portfolio/meembo-red-hm04j1-7/> (Hurricanemedia 2013).

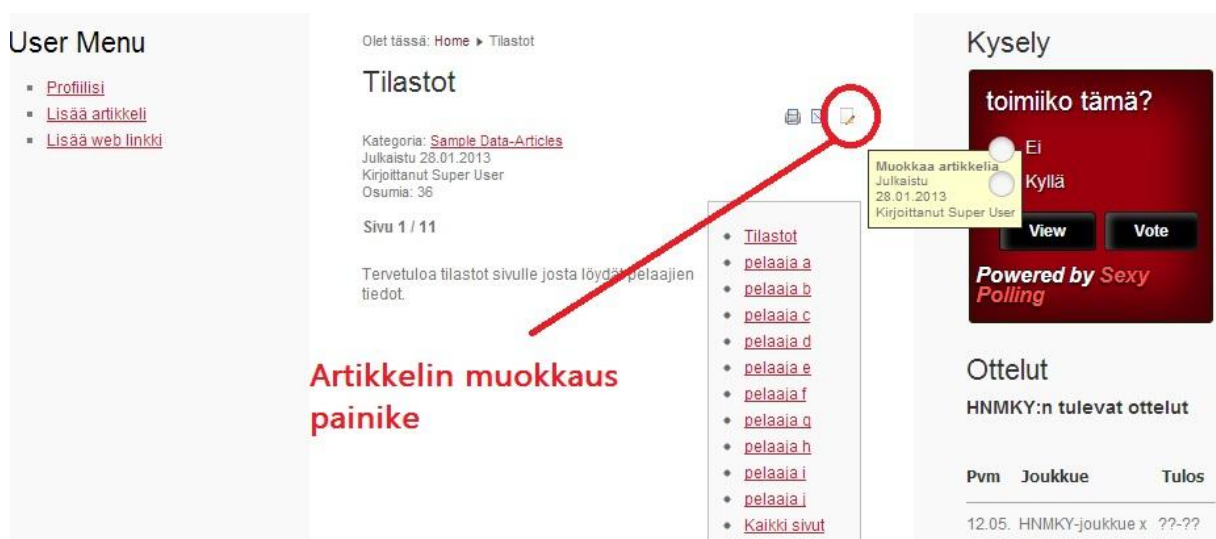
4.3 Sisällön tuottaminen sivustolle

Sisällönhallintajärjestelmien käyttöhelppous on niiden yksi suurimmista eduista. Joomlaalla sivustoa voi päivittää kahdella tapaa, joko käyttämällä sivustolle tehtyä ”Ylläpito”-sivun sisäänkirjautumista tai kirjautumalla suoraan Joomlaan ”Administrator”-sivulta. Molemmat tavat vaativat, että Joomla-sivut ovat käytössä. Tein sivustot käyttämällä ”XAMPP” -nimistä paikallisen palvelimen ympäristöä, jolla tein sivuston Joomlaalla ”XAMPP”:in paikalliselle virtuaaliselle serverille.

Kuva 4. XAMPP:in ohjauspaneeli.

Muokatakseni sivustoa, minun tuli käynnistää "XAMPP" klikkaamalla "xampp-control.exe":ä. Tämä käynnisti "XAMPP":in ohjauspaneelin, josta sain Apache:n ja MySQL:n päälle. "XAMPP":in ohjauspaneeli on nähtävänä kuvassa 4. Apachen ja MySQL:n ollessa päällä, oli sivusto käytössä ja sitä voi muokata.

Kuva 5. Artikkelin muokkaus painike

Ensimmäinen mainitsemistani sivuston muokkaustavoista vaati, että sivustolle oli lisätty sisäänkirjautumisominaisuus. Sisäänkirjautuminen on Joomla:n oma ominaisuus, jonka minun tarvitsi vain lisätä sivustolle. Tässä projektissani lisäsin sisäänkirjautumisominaisuuden asiakkaan vaatimusten mukaisesti sivuston "Ylläpito" -sivulle. Sen kautta kirjautumalla käyttäjän on helppoa muokata sivuston artikkelisivujen tietoja. Kun käyttäjä kirjautuu "Ylläpito" -sivulta, jokaiselle artikkelille ilmestyy artikkelien vasempaan yläkulmaan ikoni, jota klikkaamalla käyttäjä voi muokata kyseistä artikkelia. Kuvassa 5 voi nähdä tämän ikonin ja kuva 6 esittää artikkelin muokausvaihtoehdot, jotka käyttäjä saa klikattuaan ikonia. Huonona puolena tässä on se, että sisäänkirjautumalla sivuston kautta käyttäjä voi pelkästään muokata tai lisätä artikkeleita tai lisätä

web-linkin, eikä sen enempää. Esimerkiksi laajennusten lisääminen sivustolle ei tällä menetelmällä onnistu. Sain myös kerran ”Ylläpito”-sivulla kirjautumisen yhteydessä ”Invalid Token” –virheilmoituksen. Päästäkseni siitä eroon, minun tuli tyhjentää selaimeni selaustiedot ja tämän jälkeen kirjautuminen onnistui.

The screenshot displays the Joomla! article editing interface. On the left is a 'User Menu' with links for 'Profiilisi', 'Lisää artikkeli', and 'Lisää web linkki'. The main area is divided into several sections: 'Editori' (Editor) with a title field 'Tilastot', a rich text editor, and buttons for 'Tallenna' and 'Peru'; 'Julkaiseminen' (Publishing) with fields for 'Kategoria', 'Kirjoittajan alias', 'Tila', 'Nostettu', 'Aloita julkaisu', 'Lopeta julkaisu', and 'Käyttöoikeus'; 'Kieli' (Language) with a 'Kieli' dropdown set to 'Kaikki'; and 'Metatieto' (Meta-information) with a 'Metakuvaus' field. On the right is a 'Kysely' (Poll) titled 'toimiiko tämä?' with options 'Kyllä' (100% votes) and 'Ei' (0% votes), showing a total of 1 vote and a 'Powered by Sexy Polling' logo. Below the poll is a table for 'Ottelut' (Matches) for HNMKY:n tulevat ottelut (upcoming matches) and HNMKY:n menneet ottelut (past matches).

Kuva 6. Artikkelisivun muokkaus

Toinen tapa muokata sivustoa on kirjautua Joomlaan Administrator-sivun kautta. Käytin tätä menetelmää paljon enemmän, sillä tätä kautta voi myös helposti luoda sivustolla uutta materiaalia. Tätä tapaa käyttäessä käyttäjän tulee kirjoittaa selaimen osoiteriville:

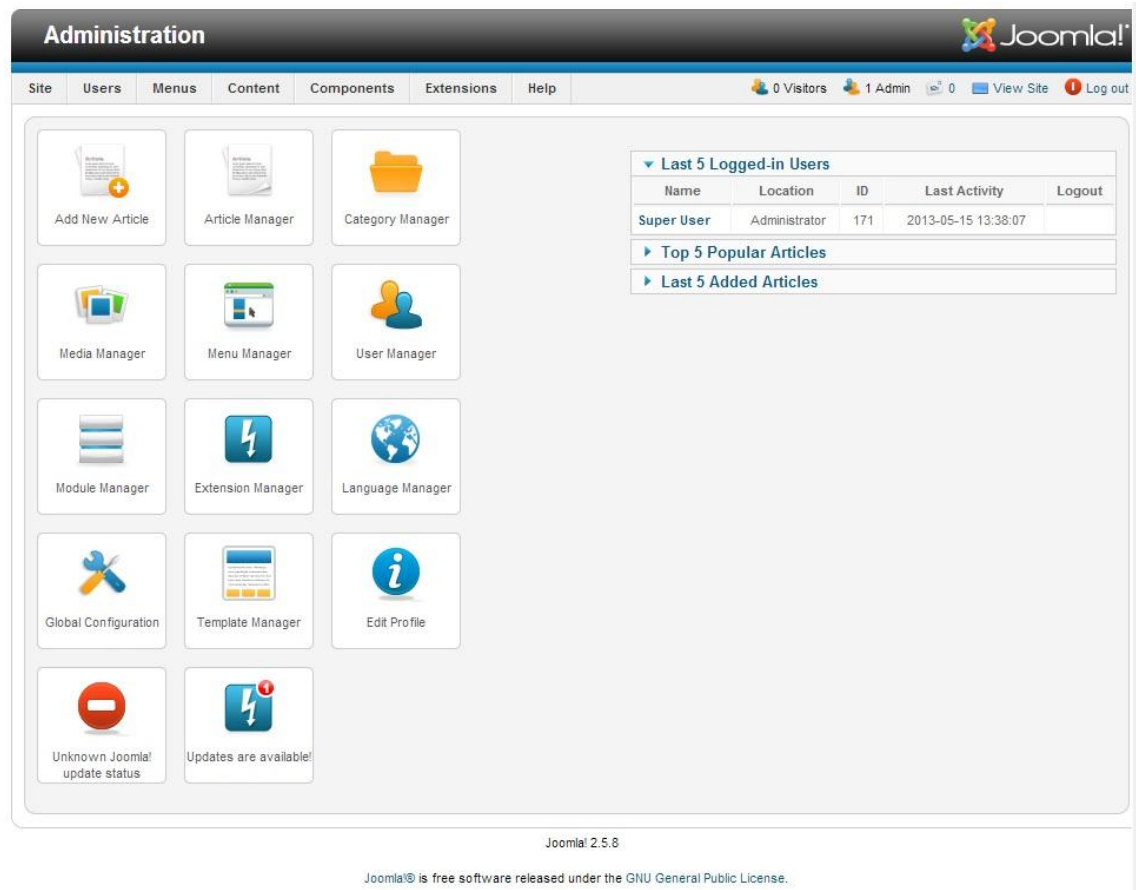
["http://localhost/joomla/administrator/index.php"](http://localhost/joomla/administrator/index.php).

Localhost:in jälkeen tuleva sana riippuu siitä, miksi sivuston tekijä on nimennyt kansion, jolle Joomla on asennettuna paikalliselle serverille. Tässä tapauksessa kansio on nimeltään "joomla". Tämä osoite avaa Joomla-sivuston "Administration" -kirjautumissivun, joka on nähtävillä kuvassa 7. Laitettuani käyttäjänimeni ja salasananani, voin kirjautua Joomlaan.

Kuva 7. Joomla:n kirjautumissivu.

Kun sisäänkirjautuu Joomlaan, käyttäjälle aukeaa "Administrator" –sivu, jossa käyttäjä voi muokata sivuston sisältöä, kuten myös lisätä sitä. "Administrator" –sivu on nähtävissä kuvassa 8. Joomlaalla tehdyn sivuston kaikki sisältö on selkeästi lajiteltuna käyttäjälle. "Administrator"-sivun valikoiden kautta käyttäjä voi navigoida sivuston eri osiin muokatakseen sivustoa.

Kuva 8. Joomlaan ”administrator” -sivu

Jos sivustoni tulisivat internetiin, olisi joomlaan kirjautumisosoite hieman erilainen. Käyttäjän tulisi siinä tilanteessa laittaa sivuston osoitteen jälkeen ”/administrator”. Esimerkiksi ”<http://www.esimerkki.com/administrator>”. Sivun ”http://docs.joomla.org/Logging_in_or_out_of_the_Administrator_back-end” (Joomla documentation 2013) mukaan tällä tavalla käyttäjä pääsee Joomlaan kirjautumissivulle. Itse en testannut tätä, sillä näiden sivustojen ei ollut tarkoitus päätyä internetiin.

5 SIVUSTOVERSIO 2

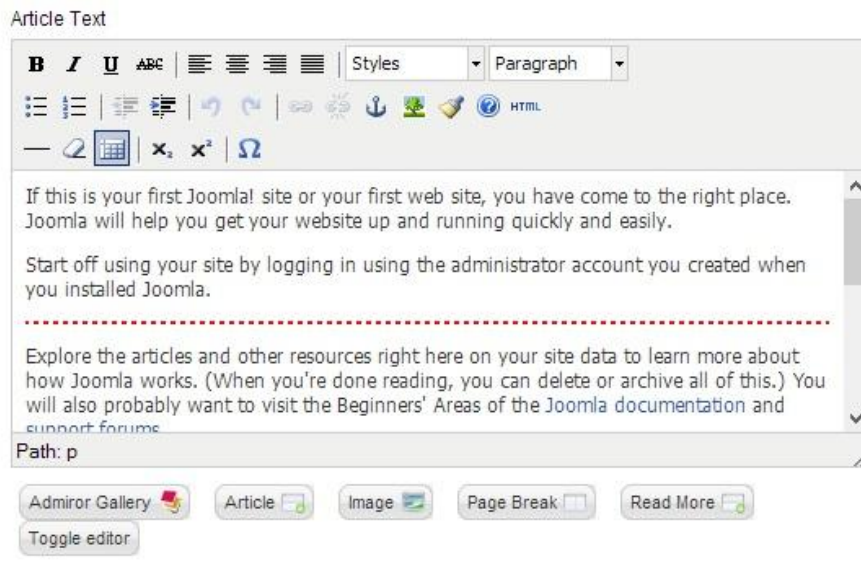
5.1 Esittely

Sivustoversio 2 on ensimmäisen sivustoversion kopion pohjalta rakennettu sivusto, jonka on tarkoitus paremmin vastata asiakkaan asettamia vaatimuksia niin toiminnallisuudellaan, kuin myös ulkonäöltään. Värитеema tai sivuston malli ei ole ensimmäisestä sivustoversiosta muuttunut, mutta sivuston artikkelilinkkien paikka on muuttunut sivuston vasemmasta reunasta yläreunaan. ”**Ottelut**”-artikkelisivu on poistettu muiden artikkelisivujen joukosta ja siirretty sivuston oikeaan reunaan, jossa on nyt myös äänestysmahdollisuus sivuston ylläpitäjän asettamaan ”kyllä”-, ”ei”-kysymykseen. Sivustoversiossa 2 on siis käytössä myös laajennuksia, jotka puuttuivat sivustoversiosta 1 kokonaan.

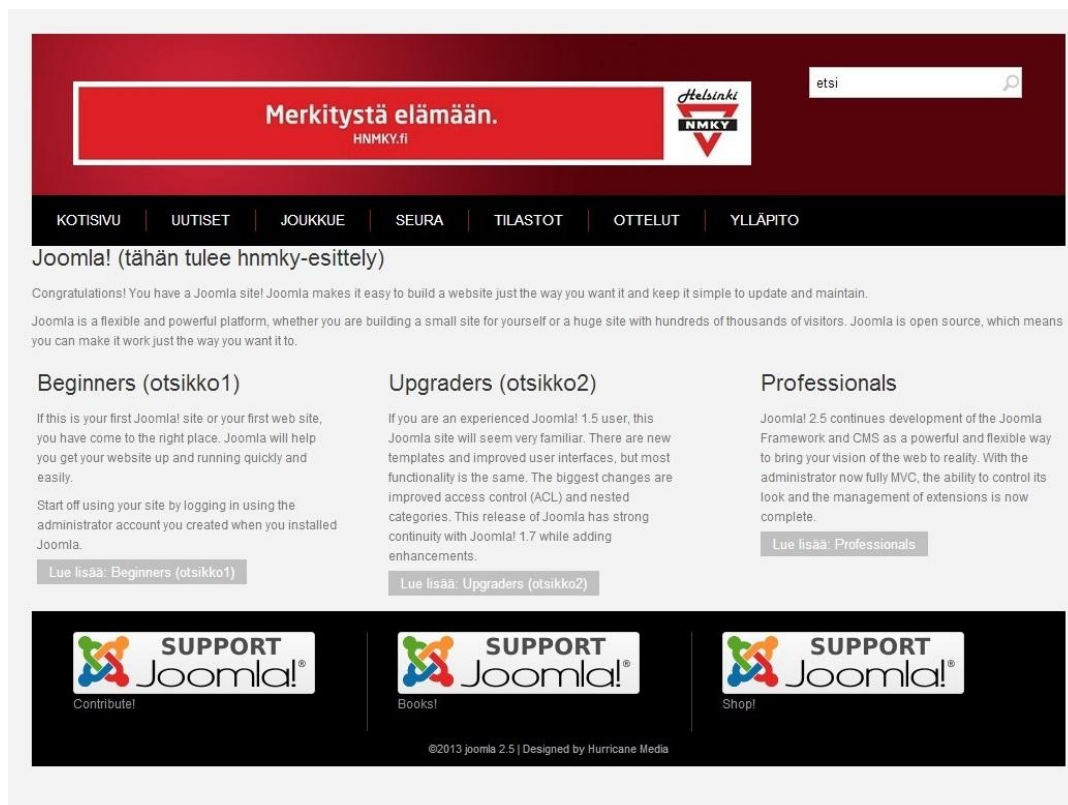
Sivustolla ei ole sivuston aihetta vastaavaa lentopalloaiheista materiaalia, sillä asiakas ei ole vielä laatinut tätä materiaalia. Sivusto on rakennettu siten, että sen päivittäminen onnistuisi asiakkaalta jälkeinpäin. Sivuston materiaalilla ei ole projektia ajatellen merkitystä. Toimivuuden saavuttamiseksi käytin muutamalla sivulla ”page break” -menetelmää. ”Page break”:illä artikkelisivu katkaistaan osiin, jotka ylläpitäjä voi nimetä. Ylläpitäjä voi tämän jälkeen luoda linkin tähän katkelman kohtaan.

Käytin menetelmää ”**Etusivu**”:n ja ”**Joukkue**”-sivun linkeissä. Asiakas halusi, että etusivulta pääsisi ”**Uutiset**”-sivulle parilla eri tavalla: etusivun uutisen kautta tai ”Uutiset”-linkin kautta ylärivin navigoinnista. Etusivulla olevassa uutisessa on ”Lue lisää” -vaihtoehto, josta käyttäjä voi siirtyä ”**Uutiset**”-sivulle, kyseisen uutisen kohtaan. Vaikka Joomla:n artikkelia luotaessa voi valita ”Read more”, eli ”Lue lisää” -ominaisuuden, avautuu tästä artikkeli omalle sivulle eikä ”**Uutiset**”-sivulle. En voinut tästä syystä käyttää Joomla:n valmista ”Lue lisää” -ominaisuutta, sillä asiakkaan toiveena oli, että käyttäjä siirtyisi kyseisestä linkistä ”**Uutiset**”-sivulle. Siksi tein ”Lue lisää” -linkin josta käyttäjä siirtyy page breakin avulla ”**Uutiset**”-sivun vastaavan uutisen kohdalle. ”**Etusivu**”:lle tuleva uutinen pitää siis kopioida kokonaisuena ”**Uutiset**”-sivulle, jossa uutiset on

eriteltynä page break:illä. Kuvassa 9 näkyvä punainen katkoviiva on Joomla:n oma "Read more" -ominaisuus. Page break:iä käyttäessä katkoviiva on musta.

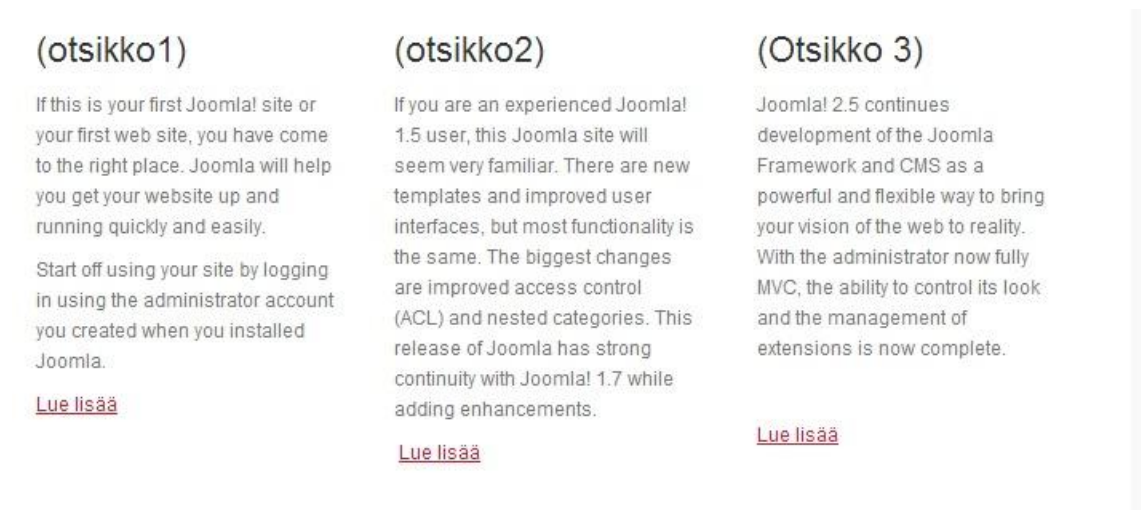

Kuva 9. Artikkelin muokkaussivu.

Kuva 10. Ensimmäinen kuvakaappaus sivustoversio 2:sen etusivusta.

Kuva 10 esittää, miten sivustoversiossa 2 sivuston navigointivalikot on sijoitettu yläriville. Ensimmäisessä sivustoversiossa valikot olivat sivun vasemmassa reunassa. Navigointivalikon siirtäminen toi mukanaan uuden ongelman, sillä Joomla loi automaattisesti "< Edellinen"- ja "Seuraava >"-painikkeet, jotka johtavat käyttäjän väärään suuntaan. Jos käyttäjä painaa esimerkiksi "< Edellinen"-painiketta, käyttäjä siirtyy navigointirivin seuraavalle oikeanpuolimmaiselle artikkelisivulle. Verrattaessa kuvaan 11, voi myös huomata eroavaisuudet "**Etusivu**":lla olevien uutisten linkkien ulkonäössä. Tämä johtuu siitä, että kuvassa 10 oli vielä käytössä Joomla'n oma "Read more"-ominaisuus. Kuvassa 11 kyseinen ominaisuus on korvattu linkeillä.

Kuva 11. ”Etusivu”:n uutisille on luotu ”Lue lisää” -linkit.

Käytin page break:iä myös yhdistäessäni ”Joukkue”-sivun ja ”Tilasto”-sivun. Asiakkaan toiveena oli, että ”Joukkue”-sivulla olisi pelaajalista, jossa pelaajien nimet toimisivat linkkeinä pelaajakohtaiselle tilastosivulle. Nämä pelaajalinkit ovat nähtävissä kuvassa 12. Page break mahdollistaa sen, että tilastosivulla pelaajatietojen selaaminen on vaivatonta, sillä page break luo automaattisesti laatikon, jossa on lista sivuston leikkauskohdista. Listan voi nähdä kuvassa 13, pelaajatietojen ja kyselyn välissä olevassa laatikossa. Pelaajalinkki on muodoltaan seuraava: *index.php/tilastot?showall=&start=1* pelaaja A:sta ja *index.php/tilastot?showall=&start=2* pelaaja B:stä ja niin edelleen. Tämä ei vaatinut koodausta, sillä Joomla muutti linkin tällaiseksi. Alunperin pelaajan A sivun linkki oli: <http://localhost/joomla/index.php/tilastot?showall=&start=1> .

Olet tässä: [Home](#) ► [Joukkue](#)

Joukkue

Kategoria: [Sample Data-Articles](#)
 Julkaistu 28.01.2013
 Kirjoittanut Super User
 Osumia: 65

Tähän tulee tietoa joukkueesta..

Sivu pitää sisällä listan pelaajista, josta käyttäjä pääsee katsomaan lisätietoa pelaajista.

Joukkuekuva

[Pelaaja A](#)
[Pelaaja B](#)
[Pelaaja C](#)
[Pelaaja D](#)
[Pelaaja E](#)
[Pelaaja F](#)
[Pelaaja G](#)
[Pelaaja H](#)
[Pelaaja I](#)
[Pelaaja J](#)

AdmirorGallery 4.5.0, author's [Vasilievski](#) & [Kekelievic](#)

[< Edellinen](#)
[Seuraava >](#)

Kysely

toimiiko tämä?

Kyllä

 Votes: **1 (100%)**

Ei

 Votes: **0 (0%)**

Total Votes: **1**
 First Vote: **March 12, 2013**
 Last Vote: **March 12, 2013**

Powered by Sexy Polling

Ottelut

HNMKY:n tulevat ottelut

Pvm	Joukkue	Tulos
12.05.	HNMKY-joukkue x	??-??
10.12.	joukkue b-HNMKY	??-??

HNMKY:n menneet ottelut

Pvm	Joukkue	Tulos
10.12.	joukkue b-HNMKY	??-??
10.12.	joukkue b-HNMKY	??-??

Kuva 12. "Joukkue"-sivu.

Kuva 13 näyttää myös pelaajakohtaisen sivun rakenteen, joka on sama pelaajasta riippumatta. Pelaajan nimi on muiden tietojen yläpuolella otsikkona. Pelaajan muut tiedot eli pelinumero, syöttöpisteet, tehopisteet, maalipisteet, pelaiaika ja lisätiedot ovat tämän alapuolella luettelomaisesti ja jokaisella sivulla samassa järjestyksessä. Sivustolle on tehty kymmenen esimerkkipelaajaa valmiiksi, jotta sivuston rakenne olisi helpompi nähdä ja sivuston ylläpitäjän työn helpottamiseksi, kun tietoja päivitetään.

Olet tässä: Home ▶ Tilastot

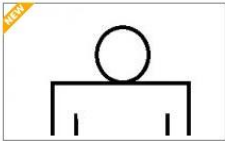
Tilastot - pelaaja a

Kategoria: [Sample Data-Articles](#)
 Julkaistu 28.01.2013
 Kirjoittanut Super User
 Osumia: 21

Sivu 2 / 11

Nimi: Pelaaja A

Pelinumero:
 Syöttöpisteet:
 tehopisteet:
 maalipisteet:
 peliaika:
 lisätiedot:

<< Edellinen Seuraava >>

< Edellinen Seuraava >

- [Tilastot](#)
- [pelaaja a](#)
- [pelaaja b](#)
- [pelaaja c](#)
- [pelaaja d](#)
- [pelaaja e](#)
- [pelaaja f](#)
- [pelaaja g](#)
- [pelaaja h](#)
- [pelaaja i](#)
- [pelaaja j](#)
- [Kaikki sivut](#)

Kysely

toimiiko tämä?

☐ Ei

☐ Kyllä

[View](#) [Vote](#)

Powered by Sexy Polling

Ottelut

HNMKY:n tulevat ottelut

Pvm	Joukkue	Tulos
12.05.	HNMKY-joukkue x	??-??
10.12.	joukkue b-HNMKY	??-??

HNMKY:n menneet ottelut

Pvm	Joukkue	Tulos
10.12.	joukkue b-HNMKY	??-??
10.12.	joukkue b-HNMKY	??-??

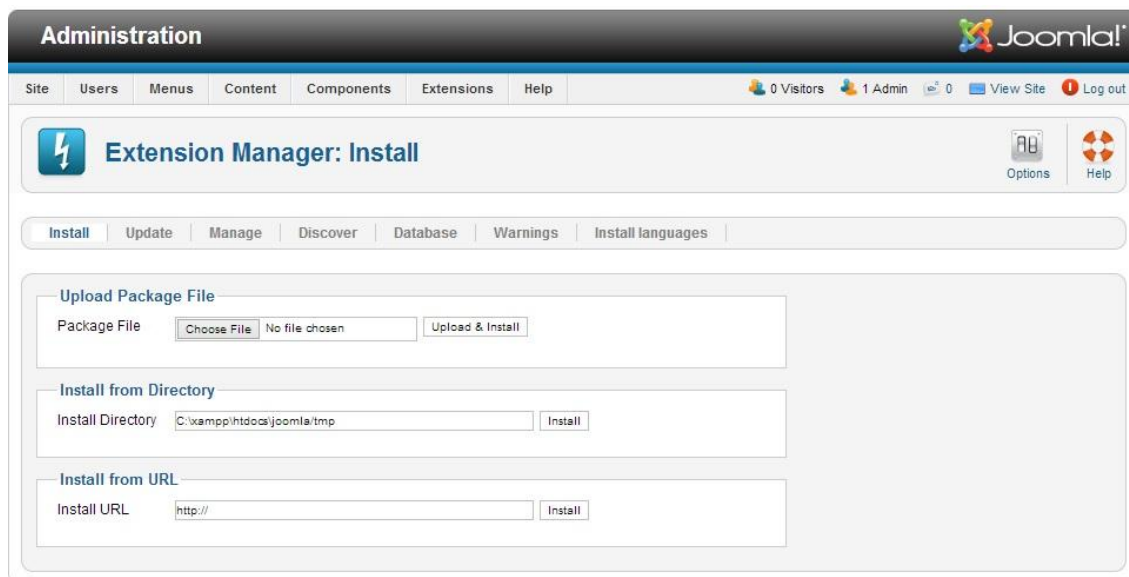
Kuva 13. Tilastosivun Pelaaja-osuus.

5.2 Laajennukset

Toisin kuin ensimmäisessä sivustoversiossa, sivustoversio 2:ssa on käytössä kaksi laajennusta, jotka helpottavat sivun käytössä. Laajennukset ovat lisäominaisuuksia tuovia komponentteja, joita voi ladata ja asentaa Joomlaan. Laajennuksien tuomien lisäominaisuuksien ansiosta sivuston hallitsija voi luoda toiminnallisesti laajat ja näyttävät sivustot. Laajennuksia löytyy monenlaisia, ilmaisista maksullisiin ja niiden toiminnot voivat vaihdella esimerkiksi internet-radiosta kuvagalleriaan, karttoihin tai jopa säätiedotuksiin.

Joomlassa on laajennuksien asennus tehty helpoksi. Kirjaututtuaan Joomlaan, sivuston käyttäjän tulee hänen valita ”extension manager” –valikko, eli Joomlaan laajennusten hallinta valikko. Tämä valikko avautuu ensimmäisenä ”install”-osioon, joka on esillä kuvassa 14. Asentaakseen laajennuksen käyttäjän tarvitsee ladata laajennuksen paketin ”Unload Package File” –kohtaan. Paketti on rar-muodossa ja se löytyy laajennuksen tekijän sivuilta. Sen lataaminen

Joomlaan onnistuu klikkaamalla ”Choose File” –kohdasta, jonka jälkeen käyttäjä voi valita paketin. Kun paketti on valittu, käyttäjän tulee enään painaa ”upload & install” -painiketta, joka asentaa laajennuksen Joomlaan.

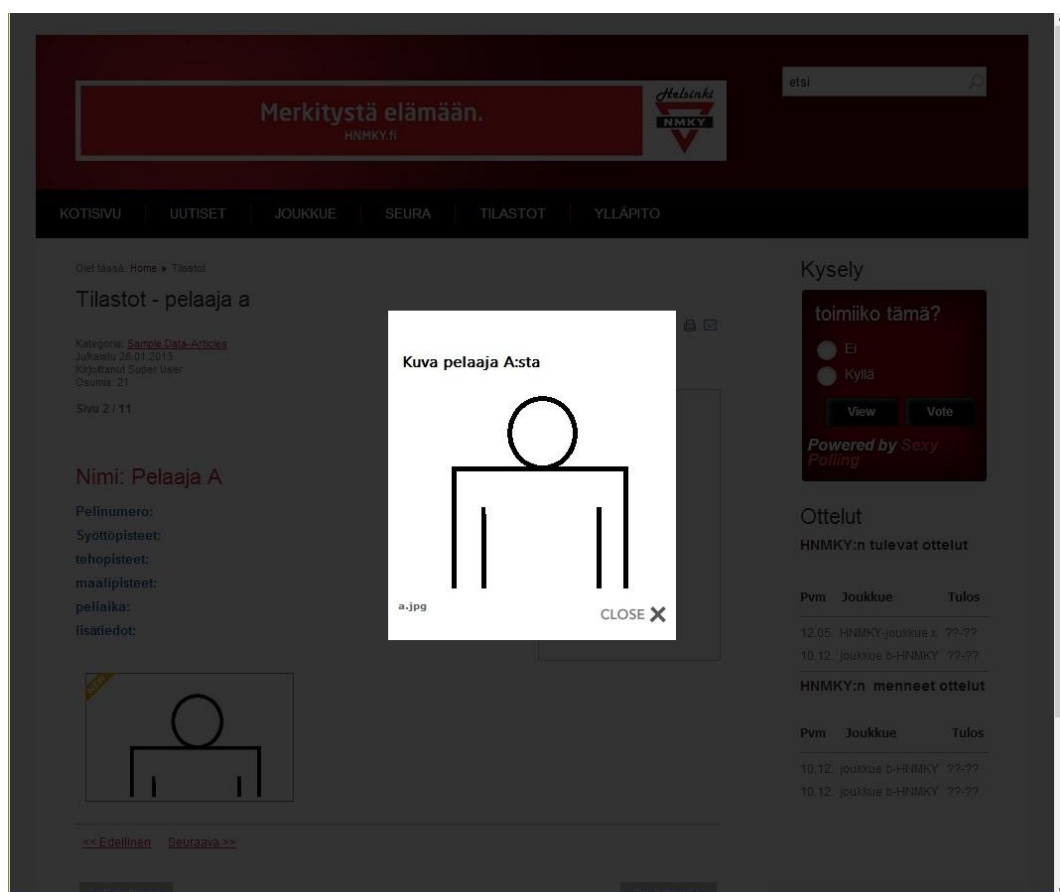
Kuva 14. Joomlaan laajennusten hallinta valikko

Tässä sivustossa käytin kahta laajennusta: ”Admiror Gallery” ja ”Sexy Polling”. ”Sexy Polling” on äänestys moduuli ja ”Admiror Gallery” on kuvagalleria plugin.

5.2.1 ”Admiror Gallery” -laajennus

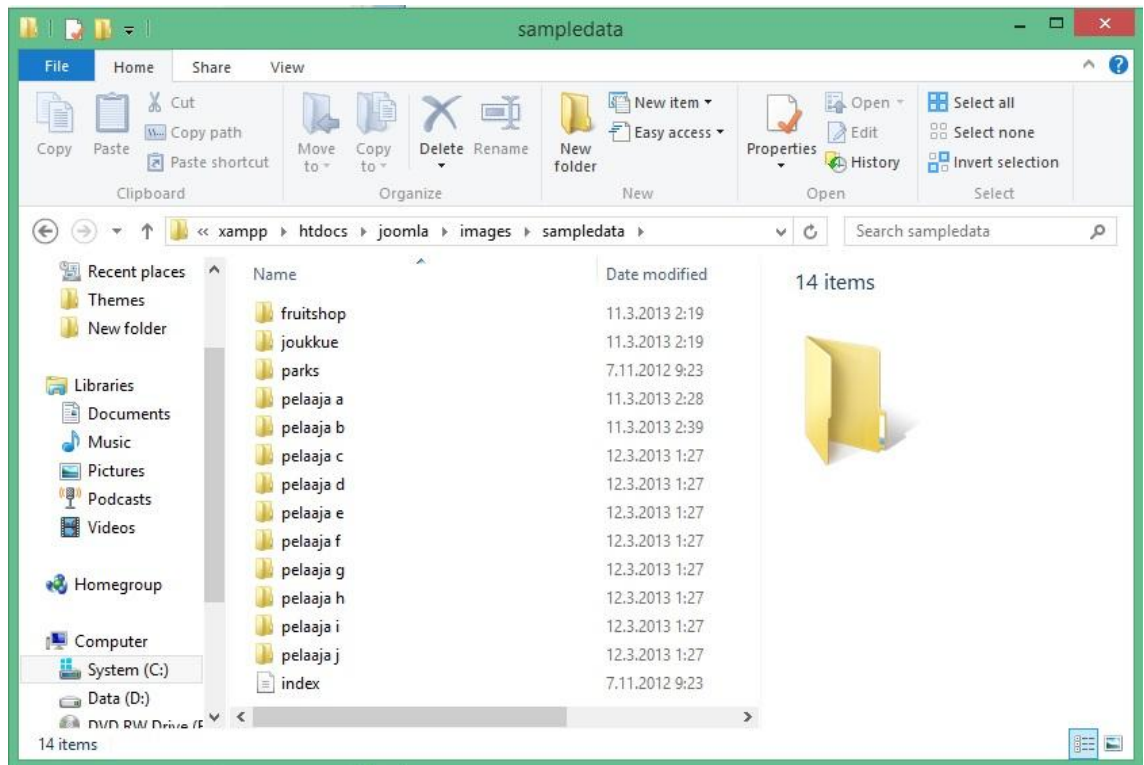
Sivuston ensimmäinen laajennus oli ”Admiror Gallery” -niminen kuvagallerialaajennus, jonka latsin osoitteesta <http://www.admiror-design-studio.com/admiror-joomla-extensions/admiror-gallery> (Admiror design studio 2013). Tarvitsin kuvagallerialaajennuksen, jota käytän pelaajien tilastosivulla ja ”Joukkue”-sivulla. Pelaajakohtaisille tilastosivuille tulee kuva pelaajasta ja ”Joukkue”-sivulle tulee joukkuekuva. ”Admiror Gallery” -laajennus on toimiva, helppokäyttöinen ja ulkonäöltään siisti ilmainen laajennus. Kyseinen laajennus oli ensimmäinen kuvagallerialaajennus, mitä kokeilin ja olin positiivisesti

yllättynyt sen helppoudesta ja toimivuudesta. Omien kokemusteni perusteella hyvien laajennuksien löytäminen voi olla yllättävän työlästä joissain tilanteissa. Olen monien laajennusten kohdalla saanut ”Strict standards” -virheilmoituksia, mutta ”Admiror Gallery”:n kohdalla en onnekseni kohdannut tätä ongelmaa.

Kuva 15. Klikattu esikatselukuva.

Kuvassa 15 on klikattuna esimerkkipelaaja A:n esikatselukuva. ”Admiror Gallery” -laajennuksessa kuvat näkyvät sivuilla pieninä esikatselukuvina, joita klikkaamalla ne suurentuvat keskitetysti ja kuvan ympärys muuttuu pimeäksi.

Kuva 16. "Admiror Gallery" -laajennuksen kuvakansio.

Kuva 16 näyttää, miten sivuston kuvat löytyvät "C:\xampp\htdocs\joomla\images\sampledata" -sijainnissa olevan kansion alta, jonne sivuston kuvat on sivustokohtaisesti tallennettu omiin kansioihinsa. Tämä sijainti oli "Admiror Gallery" -laajennuksen automaattisesti määrittelemä, mutta tein itse alakansiot voidakseni määritellä kuvat sivukohtaisesti. Joukkueella ja jokaisella pelaajalla on oma kansio kuvia varten. Kuvia voi helposti lisätä siirtämällä lisää kuvia kuvaa vastaavaan kansioon. Esimerkiksi, kun pelaajan A kansioon lisätään kuvia, kuvat ilmestyvät toistensa viereen pelaaja A:n tilastosivulle. Tämä on nähtävissä kuvassa 17.

Nimi: Pelaaja A

Pelinumero:

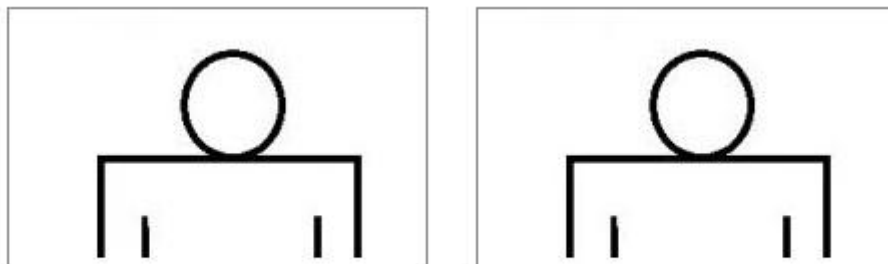
Syöttöpisteet:

tehopisteet:

maalipisteet:

peliaika:

lisätiedot:

[<< Edellinen](#) [Seuraava >>](#)

Kuva 17. Kuvakansioon lisätyt kuvat järjestäytyvät kansiota vastaavalle sivulle automaattisesti.

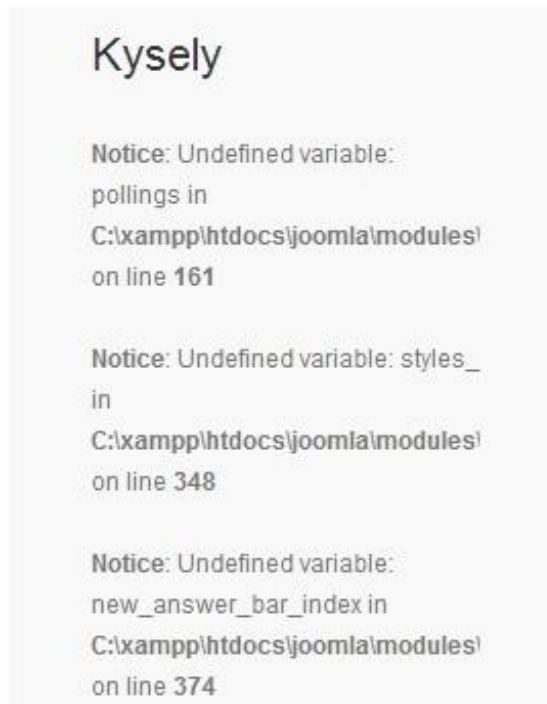
5.2.2 "Sexy Polling" -laajennus

Yksi asiakkaan asettamista vaatimuksista oli, että sivulla olisi äänestystoiminto ja tätä varten minun tuli asentaa Joomlaan laajennus, jossa olisi tämä ominaisuus. Äänestystoimintoa hyväksi käyttäen sivuilla vierailevat käyttäjät voivat vastata kysymykseen, jonka sivuston ylläpitäjä on asettanut. Tällä äänestystoiminnolla sivuston ylläpitäjän pitää saada aikaiseksi toimiva kysely, jossa vaihtoehdot ovat "kyllä" ja "ei". Käyttäjän äänestettyä, joko "kyllä" tai "ei", esittää äänestystoiminto siihen mennessä annettujen "kyllä"- ja "ei"-vastausten määrän.

Kyselyille määritellyjä kriteereitä ei siis ollut paljon, mutta tästä huolimatta äänestyslaajennuksen löytäminen tuotti minulle vaikeuksia. Kokeilin useata eri

äänestyslaajennusta, mutta sain useasta laajennuksesta ”Strict standard” -virheilmoituksia. Esimerkiksi ”Ace polls” -niminenäänestyslaajennus toimi muutoin moitteettomasti, mutta sen mukana sivulle tuli kyseisiä virheilmoituksia. Tämä oli valitettavaa, sillä laajennus vaikutti muutoin hyvältä. ”Ace polls” oli yksinkertainen ja helppokäyttöinen laajennus, jonka latasin osoitteesta <http://www.joomace.net/joomla-extensions/acepolls-joomla-polls-component> (JoomAce 2013). ”Ace polls” -laajennuksen asennuksen jälkeen sivuston Etsi-toiminnon käytön yhteydessä Joomla antoi ”Strict stardard” -virheviestin. Toiminto toimi virheilmoituksesta huolimatta, mutten halunnut, että valmiilla sivustolla olisi mitään virheilmoituksia. Virheilmoitus oli kokonaisuudessaan: *”Strict Standards: Only variables should be assigned by reference in C:\xampp\htdocs\joomla\plugins\search\acepollssearch\acepollsearch.php on line 25”*. Virheilmoituksesta pääsin eroon, kun valitsin ”Search – Acepolls”:in ”Extension Manager: Manage” -valikosta ja painoin ”Disable”-painiketta. Tämän jälkeen Etsi-toiminto ei enää antanut kyseistä virheilmoitusta, mutta tämä osoittaa sen miten laajennukset, jotka eivät toimi, voivat haitata sivuston muuta toimivuutta.

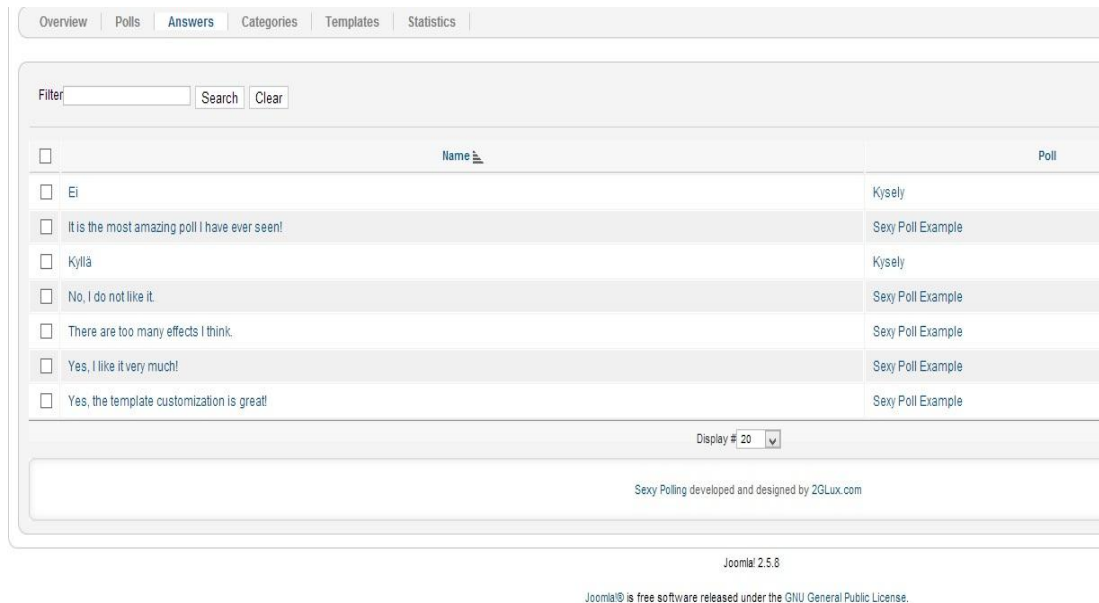
Lopulta päädyin käyttämään ”Sexy Polling” -nimistääänestyslaajennusta, joka yllätti monipuolisuudellaan. Esimerkiksiäänestyksen värejä voi muuttaa kyseisessä laajennuksessa. Päätin asettaaäänestyslaatikon väriksi tumman punaisen, joka vastaa sivuston yleistä väriteemaa. Laajennus ei myöskään ole vaikeakäyttöinen pienen totuttelun jälkeen. Asetettuani kysymyksenäänestettäväksi, en nähnyt missään ominaisuutta vastausmahdollisuuksien lisäämiseen. Tämä johtui siitä, että vastausmahdollisuudet määritetään eri paikassa kuin itse kysymys. Kun jätin vastausvaihdot määrittelemättä, sain kuvan 18 –huomautukset. Tästä huolimatta ”Sexy Polling” on helppokäyttöinen sivuston ylläpitäjän totuttua liikkumaan kysymysalueen ja vastausalueen välillä.

Kuva 18. Huomautukset, kun vastausvaihtoehtoja ei ole määritelty "Sexy Polling":issa.

Kuvassa 19 näkyy "Sexy Polling":in asetussivu, jolle käyttäjä sivulle pääsee klikkaamalla "components"-nimisestä alavetovalikosta, joka löytyy Joomla!n "administrator"-sivulta. Klikattuaan alavetovalikon "Sexy Polling":ista, käyttäjälle ilmestyy "Sexy Polling":in kaikki asetussivut: "Polls", "Answers", "Categories", "Templates" ja "Statistics". Nämä samat linkit löytyvät myös "Sexy Polling":in asetussivujen navigointirivissä.

"Polls"-sivulta käyttäjä voi tehdä kyselyitä tai muokata tehtyjä kyselyjä. Kun käyttäjällä on tehtynä kysely, tulee hänen määritellä vastausvaihtoehdot kyselylle. Tämä onnistuu "Answers"-sivulta, joka on avattuna kuvassa 19. Kuvasta voi nähdä, että vastausvaihtoehdot "Ei" ja "Kyllä" ovat määriteltynä kysymykselle "Kysely". "Kysely":lle on määritellyt kysymyksen "toimiiko tämä?". kuvat 20 ja 21 esittävät, miltä tämä äänestys näyttäisi sivulla.

Kuva 19. "Sexy Polling":in asetussivut.

Ainoa selkeä huono puoli "Sexy Polling":issa on sen mukana tuleva "Powered by Sexy Polling" -mainos. Mainos johtuu siitä, että käyttämäni laajennus on ilmaisversio. "Sexy Polling" –laajennuksen voi ladata osoitteesta <http://2glux.com/projects/sexypolling> (2GLux 2013), jossa on tarjolla myös maksullinen versio, joka maksaisi 39 euroa. Tämä on hyvä esimerkki sisällönhallintajärjestelmien käytön yhdessä vastaan tulevista mahdollisista päätösvalinnoista: Olisiko asiakas valmis maksamaan päästäkseen eroon laajennuksen mainoksesta, tyytykö asiakas mainokseen vai häiritseekö mainos niin paljon, ettei sivulle asetettaisi äänestystoimintoa laisinkaan.

Kuva 20. "Sexy Polling" -laajennus ennen vastauksen antamista.

Kuva 21. "Sexy Polling" -laajennus, kun käyttäjä on antanut vastauksen.

Kuvat 20 ja 21 osoittavat, miten "Sexy Polling" -laajennus muuttuu äänestettäessä. Käytäjän äänestettyä sivusto päivittyy automaattisesti ja laajennus muuttuu kuvan 21 kaltaiseksi animaatiolla. Laajennus myös muistaa käyttäjän vastauksen tämän palatessa sivustolle myöhemmässä vaiheessa. Näistä kuvista myös näkyy hyvin "Powered by Sexy Polling" -teksti, joka saattaa, pienestä koostaan huolimatta olla asiakkaan mielestä häiritsevä.

6 YHTEENVETO

Internetsivustoja tehdessä yksi ensimmäisistä asioista, mitä sivuston tekijän tulee päättää, on myös yksi tärkeimmistä asioista. Koska sivuston voi tehdä monella eri tavalla, sivuston haltijan pitää pohtia tekniikka, jolla sivusto tehdään. Tekniikoita on monia erilaisia ja ne voivat laajasti vaikuttaa sivuston laatuun, ylläpitoon, tekonopeuteen ja mahdollisiin ongelmiin. Yksi näistä tekniikoista on sisällönhallintajärjestelmän käyttö työkaluna sivustoa tehdessä. Sisällönhallintajärjestelmiä on monia erilaisia yksinkertaisista monimutkaisiin ja ilmaisista maksullisiin.

Projektissani tein asiakkaan vaatimuksia vastaavan yksinkertaisen internetsivuston käyttäen apunani ilmaista sisällönhallintajärjestelmää, Joomlaa. Tarkoitukseni oli testata Joomlaan soveltuvuutta web-sivuston tekoon, käyttäen asiakkaan jo ennestään määrittelemää sivustovaatimusta projektin pohjana. Asiakkaana toimi HNMKY, joka kaipasi sivustoa lentopallojoukkueelleen. HNMKY oli sopinut Joonas Tuomiston kanssa, että hän ohjelmoisi kyseisen sivuston HNMKY:lle käyttäen php:tä. Sain Joonakselta asiakkaan laatimat sivustovaatimukset ja tämä antoi mahdollisuuden projektilleni. Joomlaan kaltaiset sisällönhallintajärjestelmät on suunniteltu siten, että sivustojen teko ja ylläpito olisi helppoa ja vaivatonta sivuston ylläpitäjälle. Kysymys kuuluukin, kuinka helposti sivuston teko onnistuu, kun asiakkaalla on tiettyjä, selkeitä, sivuston ulkonäköön ja toiminallisuuteen liittyviä vaatimuksia, jotka sivuston tulisi täyttää.

Usein kun sivustoa luodaan asiakkaalle, voi lopputulos erota ensimmäisestä sivustovaatimuksesta huomattavasti. Tämä riippuu siitä, mitä asiakas ja sivuston tekijä sopivat keskenään sivuston hahmottuessa. Jos asiakas ja sivuston tekijä ovat jatkuvassa yhteydessä siitä, miten paljon aikaa tai rahaa tietyn ominaisuuden toteuttaminen vaatii, saattaa tämä helposti muokata sivuston lopputulosta. On myös mahdollista, että asiakas haluaa mahdollisimman nopeasti toimivan yksinkertaisen sivuston, jota päivittämällä sivusto saa asiakkaan haluamia ominaisuuksia, kuten esimerkiksi äänestystoiminnon. Tämä projektissani tehty sivusto perustui pelkästään

projektin alkuvaiheessa määriteltyyn sivustovaatimukseen, enkä ollut asiakkaan kanssa missään yhteydessä projektin aikana.

Jaoin sivuston teon kahteen osaan: sivustoversioon 1 ja sivustoversioon 2. Sivustoversio 1 oli yksinkertainen versio tulevasta HNMKY:n lentopallojoukkueen sivusta, joka on toimiva, mutta yksinkertainen sivusto. Ensimmäisessä sivustoversiossa asiakkaan vaatimukset huomioitiin pelkästään yleisellä tasolla, eikä sivukohtaisella tasolla, kuten sivustoversiossa 2. Sivustoversio 1 ei pitänyt sisällään Joomlaan asennettuja laajennuksia ja ainoa Joomlaan ladattu asia, jota sivusto käytti oli sivuston teema, Meembo-Red. Tämä johtui siitä, ettei Joomlaan ollut valmiina asennettuna teemaa, jossa olisi ollut asiakkaan vaatimuksia vastaava väriteema.

Ensimmäisen sivustoversion teko oli helppoa ja melko nopeaa, vaikka väriteemaa vastaavan toimivan teeman löytämiseen meni enemmän aikaa mitä oletin. Yksinkertaisten artikkelisivujen teko oli vaivatonta ja helppoa Joomlaan avulla. Myös sivuston sisällön lajittelu, poistaminen ja lisääminen ei tuottanut vaikeuksia Joomlaan valikollisen sivustonhallinta-käyttöliittymän avulla.

Sivustoversio 2 oli ensimmäisen sivustoversion pohjalta rakennettu sivusto, joka vastasi kaikkia asiakkaan asettamia vaatimuksia. Tämän sivustoversion teko osottautui haasteelliseksi johtuen siitä, että asiakas oli määritellyt osan vaatimuksista niin tarkasti. Onnistuin silti toteuttamaan nämä tarkasti määritellyt sivustovaatimukset Joomlaan avulla, vaikkakin jouduin tekemään kompromisseja Joomlaan toimivuudessa. En esimerkiksi käyttänyt Joomlaan omaa "Read me" - ominaisuutta "**Etusivu**":n uutisissa, vaan loin näiden sijaan "Lue lisää" -linkit uutisiin, jotka johtavat "**Uutiset**"-sivulle. Tämän johdosta uusien uutisten lisääminen sivustolle ei ollut niin vaivatonta kuin Joomla on sen tarkoittanut olevan.

Myös laajennuksien lisäämisen onnistuvuus osoittautui vaihtelevaksi. "Admiror Gallery" -niminen kuvagallerialaajennus oli ensimmäinen työssäni kokeiltu laajennus ja se toimi moitteettomasti. Sen sijaan äänestystoiminnon lisäävän laajennuksen löytäminen tuotti vaikeuksia, kunnes päädyin käyttämään "Sexy

Polling” -laajennusta. Kuvagalleriat ovat yleisempiä sivustoilla ja tämä lienee syy siihen, miksi näiden kahden laajennuksen löytämisessä oli näin suuri ero. Tämä silti osoittaa hyvin sen, että vaikka laajennuksia on paljon erilaisia, ei se suoranaisesti kerro siitä, että hieman harvinaisemman ominaisuuden saaminen sivustolle olisi välttämättä helppoa.

Joomla on tehokas työkalu sivustoja tehdessä. Se tuntuu soveltuvan parhaiten sivuston tekoon, kun sivustoa ei olla rajattu liian tarkoilla vaatimuksilla. Laajan käyttäjäkunnan johdosta Joomlailla voi myös kohdata tarkkojen sivustovaatimusten tuomia haasteita, niin sivuston toiminnallisuudessa, kuin myös ulkonäössä. Näissä tapauksissa sivuston teko voi olla yllättävän aikaa vievää ja se saattaa vaatia tekijältä luovaa ongelmanratkaisukykyä.

LÄHTEET

Acepolls Joomla polls component. JoomAce 2013. Viitattu 11.3.2013

<http://www.joomace.net/joomla-extensions/acepolls-joomla-polls-component>

Download Joomla. Viitattu 4.2.2013 <http://www.joomla.org/download.html>

Joomla 2013. Wikipedia. Viitattu 30.1.2013 <http://en.wikipedia.org/wiki/Joomla>

Meembo-Red HM04J 2013. Hurricane Media. Viitattu 12.2.2013

<http://www.hurricanemedia.net/portfolio/meembo-red-hm04j1-7/>

MySQL Downloads (Generally Available). Oracle. Viitattu 4.2.2013

<http://www.mysql.com/downloads/>

Polls. Extensions Joomla 2013. Viitattu 11.3.2013

<http://extensions.joomla.org/extensions/contacts-and-feedback/polls>

Rackspace support 2013. CMS Comparison: Drupal, Joomla and Wordpress. Viitattu 5.2.2013

http://www.rackspace.com/knowledge_center/article/cms-comparison-drupal-joomla-and-wordpress

Sexy Polling 2013. 2GLux. Viitattu 12.3.2013 <http://2glux.com/projects/sexypolling>

Tuomisto J. 2013. Kotisivujen ohjelmointi php:llä HNMKY-lentopallojoukkueelle. Opinnäytetyö Turun ammattikorkeakoulu.

What is joomla? Viitattu 30.1.2013 <http://www.joomla.org/about-joomla.html>